

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΣΤΗΝ ΕΚΔΙΩΣΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
Η ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΔΡΙΜΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΕΒΑΣΤΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΜΗΤΡΟΟΥ: 2265

4 / 4 / 2009

HΠολίτικη κουζίνα είναι πολίτικη γιατί είναι φτιαγμένη από ανθρώπους που άφησαν το φαγητό τους στη μέση. Άνθρωποι από όλο το κόσμο έφευγαν από τους τόπους τους και πήγαιναν στη Πόλη για να φτιάξουν μια καλύτερη τύχη. Τις ιστορίες του τόπου τους για να μην τις ξεχάσουν τις έβαζαν μέσα στα φαγητά τους. Και μόλις κατάφερναν να στεριώσουν πάλι έπρεπε να φύγουν γιατί τους έδιωχναν.

Η ταινία «ΠΟΛΙΤΙΚΗ KOYZINA» ξεκινά in media res από τη μέση δηλαδή των πραγμάτων, ως κύριο μέσο έχει την αφήγηση και αξίζει να σημειωθεί ότι πρόκειται για βιωματική ταινία. Η ιστορία έχει ως κέντρο τη ζωή του Φάνη Ιακωβίδη, ένα παιδί που ξεκινά με την οικογένεια του από την Πόλη με προορισμό την Αθήνα, κατά την περίοδο της ανταλλαγής πληθυσμών. Κατά τη διάρκεια της ταινίας βλέπουμε τον Φάνη να κάνει μια ανάδρομη στα παιδικά και εφηβικά του χρόνια και από εκεί καταλήγει σε μια γλυκιά και νοσταλγική ηλικία του σαραντάρη καθηγητή αστροφυσικής του οποίου οι δυο παιδικοί του έρωτες δεν έσβησαν ποτέ: ο πρώτος, ο πάππους του, ο όποιος με τις ιστορίες του για τα μπαχαρικά και ο συνδυασμός αυτών των υλικών μαγειρικής με το σύμπαν καθώς η αστρονομία κρύβεται μέσα στη γαστρονομία και η γεωγραφία μαθαίνεται ευκολότερα μέσω των μπαχαρικών, όλα αυτά τον έδεσαν για πάντα με τη μαγεία της μαγειρικής. Ο δεύτερος έρωτας του είναι τα αγνά συναισθήματα που έτρεφε για την παιδική του φίλη Σαϊμέ που τον γοήτευε με τους ανατολίτικους χορούς που του χόρευε ως αντάλλαγμα για τα μυστικά των συνταγών που της μάθαινε.

Μέσα από αυτό το ταξίδι γνωρίζουμε τους γενστικούς συνδυασμούς, τα φαγητά τους αλλά και την κουλτούρα τους. Η ικανότητα του ιδίου του Φάνη στη κουζίνα με τις απόπειρες μαγειρικής που κάνει τον καθιστά να ξεχωρίζει από τα αλλά παιδιά της ηλικίας του σε σημείο να ανησυχούν οι

γονείς του και να εφευρίσκουν τρόπους για να αντιμετωπίσουν αυτή την ‘περίεργη κατάσταση’. Ο πάππους του Φάνη είναι ένας άνθρωπος που αγαπά πολύ την Πόλη και δεν θα την εγκατέλειπε για κανένα λόγο, όπως αποδεδείχθηκε άλλωστε καθώς είχε το προνόμιο να μην φύγει μαζί με την οικογένεια του για την Ελλάδα και αυτό επέλεξε. Είχε ένα μαγαζί με μπαχαρικά, ήξερε πολλά μυστικά τα όποια τα μάθαινε στον εγγονό του Φάνη. Σύμφωνα με τον πάππου Βασίλη οι άνθρωποι κρίνονται από τη μυρωδιά φαγητού που έχει αποτυπωθεί στα ρούχα τους. Τα μπαχαρικά και οι ιδιότητες τους έχουν μια δύναμη απόκοσμη και ακαταμάχητη, που χειρίζεσαι με προσοχή, γιατί κάνει τη δουλεία της, ρυθμίζει καταστάσεις και διαμορφώνει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες θα εξελιχθούν αυτές, χωρίς κανένας να το πάρει είδηση, μπορεί όμως να το πάρει μυρωδιά. Διακρίνουμε μια σχέση πάππου- εγγονού βαθιά και ουσιαστική, μια σχέση διαπαιδαγώγησης του μικρού Φάνη και μύησης στα μυστικά της Πολίτικης κουζίνας ή στο γενικό φάσμα της μαγειρικής. Σε αντίθεση με τον πατέρα, ο οποίος προσπαθούσε να τον απομακρύνει από τη κουζίνα και από οτιδήποτε το όποιο δεν το κάνει ένας άντρας.

Ο Φάνης ως μικρό παιδί έκανε μια απόπειρα να φύγει για την Πόλη για να βρει τον παππού του και την Σαϊμέ όμως δεν τα κατάφερε αφού πήγαν οι γονείς του και τον πήραν από το τρένο. Με την πάροδο του χρόνου και καθώς ήταν σε μεγαλύτερη ηλικία, στα σαράντα, επιστρέφει στη Πόλη αναζητώντας τον βαριά ασθενή παππού του. Εκεί όμως θα ξυπνήσουν οι μνήμες μιας ολόκληρης ζωής. Θα συναντήσει και την παιδική του φίλη Σαϊμέ, τον ανεκπλήρωτο και τόσο αγνό παιδικό του έρωτα. Εκείνη, όμως, έχει προχωρήσει τη ζωή της. Βρίσκεται πλέον χωρισμένη με ένα μικρό κοριτσάκι κάνοντας την δουλειά του ξεναγού. Ο Φάνης την συναντά, μιλούν και πιστεύει ότι ποτέ δεν είναι αργά, δεν έχουν σβήσει τα συναισθήματα του γι' αυτήν. Ακόμα και την μικρή της κόρη κι αυτήν την

αγαπάει όσο την Σαϊμέ αλλά και η κόρη της το ίδιο. Ο Φάνης κανονίζει να εργαστεί και να μείνει στην Πόλη. Στο τέλος όμως η Σαϊμέ αποφασίζει και φεύγει με τον άντρα της, που γύρισε μετανιωμένος και την κόρη της. Στο σταθμό λίγο πριν φύγει στέκεται και μιλά με τον Φάνη, οποίος πήγε να τους αποχαιρετήσει. Η τελευταία κουβέντα που της είπε ήταν να μην κοιτάξει πίσω της καθώς θα φεύγει γιατί αυτό θα σήμαινε υπόσχεση, γιατί εκείνος όταν έφυγε από την Πόλη στο σταθμό είχε πάει και η Σαϊμέ να τον αποχαιρετήσει, καθώς έφευγε γύρισε και την είδε, έδωσε μια υπόσχεση με το βλέμμα του που κράτησε. Όντος εκείνη δεν γύρισε και χάθηκε μέσα στο πλήθος η κόρη της όμως γύρισε και τον είδε για τελευταία φορά.

Πέρα όμως από αυτά, η ταινία ασχολείται με μια ιστορική περίοδο και με της κοινωνικές της προεκτάσεις ρίχνοντας φως στις συνθήκες που επικρατούσαν στη ζωή όσων απελάθηκαν απ' τον τόπο τους, στα προβλήματα προσαρμογής που αντιμετώπισαν και κυρίως στην πίκρα εκείνων των ανθρώπων που <έφυγαν από την Τουρκία γιατί ήταν Έλληνες και στην Ελλάδα τους αντιμετώπισαν ως Τούρκους>.

Παράλληλα, κάνει αναφορά στα πολιτικά παιχνίδια και στα διπλωματικά σχέδια που υπάρχουν πίσω από τις πλάτες των λαών. Αυτό είναι εμφανές αν δώσουμε λίγο βάση στον τίτλο τις ταινίας στο τρόπο δηλαδή που είναι γραμμένη, ενώ το ‘κουζίνα’ τονίζεται το ΠΟΛΙΤΙΚΗ μένει μετέωρο με αμφισημία καθώς μπορεί να είναι είτε πολίτικη είτε πολιτική.

Σε γενικές γραμμές, θα πρέπει να τονιστεί ότι οι σχέσεις των Ελλήνων και των Τούρκων κατά την περίοδο της συνύπαρξης τους ήταν αρμονική. Η διχόνοια και το μίσος τράφηκε και καλλιεργήθηκε από άλλους παράγοντες όπως είναι η εξουσία, το μόνο που επιθυμούσαν ήταν η ειρηνική συμβίωση.

Το κεντρικό θέμα που διαπραγματεύεται η ταινία είναι η απέλαση των Ελλήνων από την Πόλη, η διάλυση οικογενειών, η ξενιτιά και η θλίψη που επήλθε. Η εκδίωξη αυτή έγινε στα πλαίσια ανταλλαγής πληθυσμών μεταξύ της Τουρκιάς και της Ελλάδας. Η Τουρκία υποστήριζε ότι οι συμπατριώτες τους που κατοικούν στην Ελλάδα δεν ζουν στις καλύτερες συνθήκες και δεν μεταχειρίζονται σωστά από τους Έλληνες. Όμως οι Έλληνες της Πόλης όταν ήρθαν στην Ελλάδα δεν βρήκαν τις συνθήκες που περίμεναν. Οι Έλληνες τους αποκαλούσαν και τους αντιμετώπιζαν ως Τούρκους και αυτό μόνο θλίψη και απογοήτευση έφερνε στη ψυχή τους. Μέσα από την ταινία αναδύονται και αλλά ιστορικά θέματα όπως είναι η Άλωση της Κωνσταντινούπολη(1453), η Μικρασιατική Καταστροφή(1922) και η Συνθήκη της Λωζάνης(1923). Η αίσθηση που πλανάται στη ταινία είναι η θλίψη της χαμένης πατρίδας και η προσπάθεια των Ελλήνων της Πόλης στο νέο τρόπο ζωής καθώς και να πείσουν τους Έλληνες ότι δεν είναι διαφορετικοί από εκείνους.